

36 600 XVI Vaststelling van de begrotingsstaten van het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (XVI) voor het jaar 2025

Nr. 144 Brief van de minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 10 december 2024

Op 11 december 2023 bent u per brief geïnformeerd over de lopende geschillenprocedures tussen MEET Strukton en de Staat (Kamerbrief 36410 XVI, nr. 25). Ik heb toegezegd u op de hoogte te stellen als er meer informatie beschikbaar is over de uitkomst van de geschillen en de datum van de oplevering. Met deze brief kom ik die toezegging na. Nu de geschillenprocedures geheel zijn afgerond informeer ik u in deze brief ook over de totale meerkosten¹ voor de Staat als gevolg van de opgelopen vertraging.

De vertraging in het project is onder andere ontstaan door aanpassingen in het ontwerp vanwege 'trillingenproblematiek' in verband met de naastgelegen trambaan, noodzakelijke wijzigingen vanwege nieuwe wettelijke en internationale kwaliteitseisen van de WHO en de gevolgen van COVID-19.²³⁴⁵ De Staat en MEET Strukton waren het niet eens geworden over de toedeling van de langere bouwtijd, de nieuwe beschikbaarheidsdatum, de benodigde financiële onderbouwing en de extra werkzaamheden. Hierop is conform het contract een geschillenprocedure gestart. Er zijn in totaal drie geschillenprocedures gevoerd om duidelijkheid te krijgen over de toedeling van de vertraging en meerkosten (Commissie van Deskundigen I, II en III). Hieronder worden de uitkomsten van de drie geschillenprocedures nader toegelicht.

- I. Het ontwerp is in 2016 aangepast om te voldoen aan de contractuele eis voor trillingen in verband met de trambaan langs het pand. Het eerste ontwerp voldeed onvoldoende aan die eisen. Het eerste geschil in 2017 betrefte de verdeling van de kosten voor het nemen van de benodigde

¹ Alle kosten zijn inclusief btw (tenzij anders vermeld)

² Kamerbrief, 35 570 XVI nr. 188, d.d. 12 april 2021

³ Kamerbrief, 35 570 XVI nr. 198, d.d. 16 september 2021

⁴ Kamerbrief, 35 925 XVI nr. 202 d.d. 2 september 2022

⁵ Kamerbrief, 36 410 XVI nr. 25, d.d. 11 december 2023

mitigerende maatregelen als gevolg van deze trillingenproblematiek. De Commissie van Deskundigen I heeft in 2017 een bindend advies uitgebracht met betrekking tot de verdeling van de financiële gevolgen hiervan. 40% van de extra kosten waren voor rekening van de Staat; In totaal heeft de Staat € 30,6 miljoen aan extra kosten betaald aan MEET Strukton.

- II. De tweede geschillenprocedure startte in 2020 en betrof de toedeling van de extra kosten die in het project ontstonden omdat de kosten van de trillingsmaatregelen van het eerste geschil tijdens de realisatie hoger bleken uit te vallen dan door MEET Strukton begroot. De Commissie van Deskundigen II heeft in 2023 een bindend advies uitbracht met betrekking tot de verdeling van de financiële gevolgen hiervan. De Staat heeft in 2021 vooruitlopend op de bindende uitspraak € 10,8 miljoen aan extra kosten betaald. De CvDII heeft in december 2023 geoordeeld dat MEET Strukton €2,9 miljoen hiervan moest terugbetalen.
- III. De derde geschillenprocedure ging om de toedeling van de opgelopen vertraging als gevolg van onder andere de wijzigingen die nodig waren door de nieuwe eisen van de WHO, gevolgen van COVID-19 en vertraging veroorzaakt door MEET Strukton zelf. De Commissie van Deskundigen III is tot het bindende oordeel gekomen dat van de totale extra 40 maanden vertraging er 15 maanden kritieke vertraging voor rekening van de Staat zijn (en dus 25 maanden voor rekening van MEET Strukton). Partijen zijn in opdracht van de Commissie van Deskundigen III gezamenlijk tot overeenstemming gekomen over de vergoeding aan MEET Strukton door de Staat. In totaal betaalt de Staat vanwege deze derde geschillenprocedure €40,6 miljoen aan het consortium MEET Strukton. Tevens is overeengekomen dat de Staat geen aanspraak maakt op de terugbetaling zoals vermeld onder II, en dat MEET Strukton geen aanspraak maakt op alle tijdsgebonden kosten en overige investeringskosten van een wijziging in de generieke laboratoria. Partijen verlenen elkaar over en weer finale kwijting, wat het risico op nieuwe geschilprocedures tot het minimum beperkt. Deze overeenstemming is in november 2024 vastgelegd in een vaststellingsovereenkomst.

De meerkosten voor de Staat als gevolg van de uitspraken van de drie geschillenprocedures bedragen € 82 miljoen. De nieuwbouw voor het RIVM wordt uitgevoerd onder een DBFMO-overeenkomst

(Design, Build, Finance, Maintain, Operate). De totale meerkosten voor het project zijn daarmee op te delen in kosten voor het ontwerp en de bouw; voorbereidende kosten; en de kosten voor het beheer, onderhoud en de dienstverlening (exploitatie) gedurende 25 jaar. De totale projectkosten voor het ontwerp, de bouw en de voorbereiding zijn voor de Staat van € 466 miljoen toegenomen naar € 602 miljoen, waaronder de meerkosten als gevolg van de uitspraken van de drie geschillenprocedures. De overige meerkosten zijn veroorzaakt door wijzigingen in ontwerp en realisatie en de langere instandhouding van de eigen projectorganisatie. De totale kosten voor het beheer, onderhoud en dienstverlening gedurende 25 jaar zijn voor de Staat van € 233 miljoen toegenomen naar €308 miljoen.

Na een moeizame periode is de samenwerking tussen de Staat en MEET Strukton weer constructief, waarmee de oplevering van het gebouw in 2025 verwacht wordt, zodat het RIVM in 2025 kan verhuizen naar een toekomstbestendig gebouw met generieke en hooggespecialiseerde laboratoria dat voldoet aan alle wettelijke en internationale eisen.

De minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport,
M. Agema